

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 8PP/179/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121011998
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Caban, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2021:2121011998.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v konaní pred samosudcom JUDr. Jozefom Cabanom, PhD., v trestnej veci odsúdeného Q. M., nar. XX.XX.XXXX v M., trvale bytom M., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom dňa 06.12.2021 takto

rozhodol:

Podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona a § 415 ods. 1 Trestného poriadku súd žiadosť odsúdeného: Q. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom M., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený:

- rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 12.03.2021, sp. zn. 4T/66/2020, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Dňa 29.09.2021 podal odsúdený Q. M., nar. XX.XX.XXXX, prostredníctvom obhajcu JUDr. Tibora Šuláka návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Odsúdený vykonáva v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou trest odňatia slobody vo výmere 2 roky so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V zo dňa 12.03.2021, sp. zn. 4T/66/2020, pre pokračovací zločin vydierania spolupáchatelstvom podľa § 20 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. i) Trestného zákona.

Odsúdený vo svojom návrhu poukázal na splnenie zákonom ustanovenej podmienky na podmiennečné prepustenie, na základe čoho požiadal o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a určenie primeranej skúšobnej doby.

Na verejnom zasadnutí boli oboznámené tieto listinné dôkazy: hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, skrátený výpis klienta, odpis registra trestov, rozsudok Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/66/2020, pripojený spis Okresného súdu Trnava sp. zn. 29PP/190/2021.

Z hodnotenia odsúdeného vypracovaného riaditeľom ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou zo dňa 24.11.2021 súd zistil, že odsúdený bol dňa 18.05.2021 premiestnený do ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na ďalší výkon trestu. Po týždennom pobyte na nástupnom oddiele bol umiestnený na oddiel s diferenciačnou skupinou „B“, kde sa nachádza doposiaľ. Správanie a vystupovanie odsúdeného počas pobytu v predchádzajúcich ústavoch nebolo vždy na požadovanej úrovni. Nedostatky sa vyskytli v úprave vlastného zovňajšku a v nerešpektovaní časového rozvrhu dňa, čo sa viac neopakovalo. Konflikty v kolektíve odsúdených nevyvolával. Jeho správanie, vystupovanie ako aj dodržiavanie stanovených noriem je počas pobytu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na požadovanej úrovni, príkazy a nariadenia príslušníkov rešpektuje, plní si svoje povinnosti a dodržiava interné predpisy. Hygienické návyky má osvojené, je čistotný, chodí riadne upravený, v osobných veciach si udržiava primeraný poriadok a dodržiava časový rozvrh dňa. Funkciou z radov odsúdených nie je poverený. Doposiaľ nebol

disciplinárne odmenený, ani disciplinárne potrestaný. Počas výkonu trestu odňatia slobody neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz ani iné formy vzdelávania. Doposiaľ nebol pracovne zaradený z dôvodu zdravotného obmedzenia (starobný dôchodca), do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného súvisiacich s udržiavaním čistoty ubytovacích priestorov sa zapája, k týmto činnostiam pristupuje zodpovedne. Kontakt formou korešpondencie, telefonovania, kontaktných návštev a video-návštev udržiava s manželkou, deťmi, súrodencami a vnúčatami, po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody pôjde bývať do miesta trvalého bydliska. Odsúdený nie je zaradený do skupinových foriem práce, je mu venovaný individuálny prístup so zameraním na sebakritický náhľad na vlastnú trestnú činnosť a na vytváranie pozitívnych cieľov do budúcnosti. V rámci individuálneho prístupu k odsúdenému možno konštatovať, že odsúdený plní Ciele stanovené programom zaobchádzania plní, k svojmu trestnému činu má kritický postoj. Resocializačná prognóza je podľa hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti menej priaznivá. Napriek vysokej recidíve (naposledy bol prepustený z výkonu trestu dňa 16.11.1995) svojim zodpovedným prístupom preukazuje pozitívnu zmenu v postoji k doterajšiemu spôsobu života a po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody plánuje viesť riadny život. Na základe uvedených skutočností riaditeľ ústavu konštatoval, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie a odporučil ho podmienenčne prepustiť.

Zo skráteného výpisu klienta vyplýva dátum možného podmieneného prepustenia dňa 02.10.2021, odsúdený súdne trestaný 8 krát a vykonané TOS 6 krát.

Z odpisu registra trestov odsúdeného a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ vrátane spomenutého odsúdenia 15-krát súdne trestaný.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 29PP/190/2021 súd zistil, že súd o návrhu na podmienené prepustenie ďalej nekonal.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Trnava na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedla, že s poukazom na povahu spáchaného trestného činu, pestrý odpis registra trestov odsúdeného, podľa ktorého bol vo väčšine prípadov vo výkone trestu odňatia slobody a v neposlednom rade aj na dĺžku uloženého trestu, ktorý mu bol mimoriadne znížený má zato, že trest je potrebné vykonať v celom rozsahu a preto navrhla žiadosť odsúdeného zamietnuť.

Obhajca odsúdeného JUDr. Martin Kanás na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu poukázal na kladné hodnotenie odsúdeného, podľa ktorého sa vo výkone trestu správa príkladne a kriticky sa stavia k svojej trestnej činnosti. Navrhol jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody aj s poukazom na zdravotný stav a vyšší vek odsúdeného, pričom navrhol uloženie aj dlhšej skúšobnej doby v prípade jeho podmieneného prepustenia.

Obhajca odsúdeného JUDr. Tibor Šulák na verejnom zasadnutí v rámci konečného návrhu uviedol, že všetky predchádzajúce odsúdenia má zahladené a to aj tie nepodmienené.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trvá na podanom návrhu. V rámci konečného návrhu uviedol, že ľutuje čo sa stalo.

Podľa § 415 ods. 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov alebo na návrh odsúdeného na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a
a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona, pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadne súd aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu po splnení jednak formálnej podmienky, a to zákonom stanovenej doby výkonu trestu, a jednak po splnení dvoch materiálnych podmienok, ktorými sú plnenie povinností a správanie odsúdeného, ktorými preukázal polepšenie sa a skutočnosť, že od odsúdeného možno očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu, bol páchatel' automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby na slobodu, bez zreteľa na to, aká je prognóza jeho ďalšieho správania. Podmiennečné prepustenie je totiž na mieste len v tom prípade, ak vzhľadom ku všetkým okolnostiam, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život. Podmiennečné prepustenie má mať na odsúdeného výchovný vplyv a to nielen ten, že iba v skúšobnej dobe po podmiennečnom prepustení bude odsúdený viesť riadny život, ale predovšetkým ten, že odsúdenému je daná šanca na riadny život s tým, že sa už trestnej činnosti viac nedopustí, nakoľko rozhodnutím o podmiennečnom prepustení súd prezumuje, že výkon trestu odňatia slobody splnil vo vzťahu k osobe odsúdeného svoj účel. Pritom platí, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, nemôže ani dospieť k záveru, že by odsúdený po podmiennečnom prepustení viedol riadny život. Súd tiež uvádza, že z povahy inštitútu podmiennečného prepustenia vyplýva, že jeho uplatnenie nemá byť automatické a nemá sa stať pravidlom, ale má sa uplatniť iba výnimočne, kedy jeho uplatnenie budú odôvodňovať okolnosti konkrétneho prípadu.

Uplatnenie fikcie neodsúdenia, čo znamená, že sa na odsúdeného hľadí, ako keby nebol odsúdený, nebráni tomu, aby ju súd zohľadnil pri posudzovaní osobnosti odsúdeného, jeho náchylnosti k páchaniu trestnej činnosti, vzťahu k spoločenským hodnotám chráneným právnymi predpismi, a teda pri celkovom hodnotení možnosti nápravy odsúdeného. Zahladením odsúdenia alebo zákonnou fikciou neodsúdenia totiž zaniká iba skutočnosť odsúdenia za trestný čin, nie však aj samotná skutočnosť, že páchatel' spáchal trestný čin a bol zaň právoplatne odsúdený, keďže aj zahladené odsúdenie dáva obraz o osobe odsúdeného a jeho sklonoch páchať trestnú činnosť a oprávňuje súd skúmať existenciu očakávania vedenia riadneho života odsúdeným po jeho prípadnom podmiennečnom prepustení z výkonu trestu (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Rozhodnutie o podmiennečnom prepustení je fakultatívnej povahy, čo znamená, že naň neexistuje právny nárok, ktorého by sa mohol odsúdený domáhať ihneď, ak sa po určitú zákonom stanovenú dobu správal vo výkone trestu slušne a vzorne si plnil uložené povinnosti (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 05.06.2019, sp. zn. 6Urtos/1/2019).

Prvá zákonná (formálna) podmienka splnená je. Odsúdený vykonal potrebnú časť trestu odňatia slobody podľa § 66 ods. 1 písm. b) Trestného zákona ku dňu 02.10.2021. Ku dňu rozhodovania súdu o návrhu odsúdeného dňa 06.12.2021 je táto podmienka splnená.

Druhá zákonná (prvá materiálna) podmienka a to tá, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, podľa názoru súdu splnená je. Súd poukazuje na kladné hodnotenie odsúdeného, podľa ktorého vzorne plní povinnosti, dodržiava ústavný poriadok, udržiava kontakt s rodinou, plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

Tretia zákonná (druhá materiálna) podmienka, t. j. dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu, podľa názoru súdu splnená nie je. Súd k uvedenému záveru

dospel s poukazom na trestnú minulosť odsúdeného, jeho 15 záznamov v registri trestov ako aj na povahu trestných činov, za ktoré bol doposiaľ odsúdený (i keď všetky predchádzajúce odsúdenia vrátane odsúdení na nepodmienečné tresty odňatia slobody má odsúdený už zahladené). Napriek skutočnosti, že odsúdený v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody preukazuje svojim správaním a vystupovaním polepšenie a k svojej trestnej činnosti má kritický postoj, jeho zjavné kriminálne sklony na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že možno od neho očakávať v prípade jeho podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vedenie riadneho života a to ani s ohľadom na jeho vyšší vek či zdravotný stav. Svedčí o tom tá skutočnosť, že zo svojich predchádzajúcich odsúdení, pričom vo väčšine prípadov sa jednalo o nepodmienečné tresty odňatia slobody, si odsúdený nevzal žiadne ponaučenie. Skôr či neskôr sa vrátil k trestnej činnosti a ani opakované pobyty v ústavoch na výkon trestu odňatia slobody ho nemotivovali k tomu, aby sa viac trestnej činnosti nedopúšťal a viedol riadny život, čím podľa názoru súdu jednoznačne preukázal, že jeho predchádzajúce odsúdenia nepôsobili na jeho osobu dostatočne výchovne a preventívne, aby ho odradili od páchania ďalšej trestnej činnosti. Jeho podmiennečným prepustením z výkonu trestu odňatia slobody by nebol naplnený jeden zo základných účelov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie a vyššie uvedené skutočnosti a úvahy súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia - teda tak, že návrh odsúdeného o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorá má odkladný účinok. Sťažnosť sa podáva na Okresný súd Trnava a to do 3 (troch) pracovných dní od oznámenia uznesenia, a rozhoduje o nej Krajský súd v Trnave. Oznámením uznesenia je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť, alebo doručenie rovnopisu uznesenia. Právne neúčinná je sťažnosť podaná osobou, ktorá sa svojho práva podať sťažnosť výslovne vzdala.